

วิธีวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ทดลองตอบ (Pretest) แล้ววิเคราะห์ผลความมีขนิมเลขคณิตของคะแนนจากการตอบแบบวัดทัศนคติของทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนได้รับการสอนแตกต่างกันหรือไม่ ได้ทดสอบดูความแตกต่างระหว่างมีขนิมเลขคณิตของทั้งสองกลุ่มควยค่าที่ ดังตาราง 3

ตาราง 3 ความมีขนิมเลขคณิต ความแปรปรวน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ตัวอย่าง	ΣX	ΣX^2	$(\Sigma X)^2$	$\bar{x}$	s^2	s	t
กลุ่มทดลอง	70	10626	1624914	112911876	151.80	172.28	13.12	0.89
กลุ่มควบคุม	70	10493	1583115	110103049	149.90	148.03	12.17	

ค่าที่จากการคำนวณน้อยกว่าค่าที่จากตาราง แสดงว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีพื้นฐานทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ก่อนได้รับการสอนวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้แน่ใจว่าพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน จึงได้นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาวิเคราะห์ควย และทดสอบดูความแตกต่างระหว่างมีขนิมเลขคณิตทั้งสองกลุ่มควยค่าที่เช่นเดียวกัน ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่ามัธยฐาน เลขคณิต ความแปรปรวน และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
วิทยาศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ตัวอย่าง	Σx	Σx^2	$(\Sigma x)^2$	$\bar{x}$	s^2	s	t
กลุ่มทดลอง	70	5550	442592	30802500	79.28	37.05	6.08	2.01
กลุ่มควบคุม	70	5350	414481	28633201	76.44	78.77	8.87	

ค่าที่จากการคำนวณน้อยกว่าค่าที่จากตาราง แสดงว่ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีพื้นฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ก่อนได้รับการสอนวิทยาศาสตร์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการเปรียบเทียบมัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนพื้นฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ไม่แตกต่างกัน และมัธยฐาน เลขคณิตของคะแนนทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ก็ไม่แตกต่างกัน เป็นเครื่องยืนยันได้ชัดเจนว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มก่อนได้รับการสอนควยวิธีที่แตกต่างกัน มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และทัศนคติทางวิทยาศาสตร์อยู่ในเกณฑ์เดียวกัน

ภายหลังจากที่นักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการสอนวิทยาศาสตร์ควยวิธีสืบสอบ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนวิทยาศาสตร์ควยวิธีบรรยาย เป็นระยะเวลาประมาณ 5 เดือนแล้ว นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ตอบแบบวัดทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ฉบับเดิมอีกครั้งหนึ่ง และวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวน และมัธยฐาน เลขคณิตของทั้งสองกลุ่ม ได้ผลดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงความถี่เชิงเลขคณิต ความแปรปรวน และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของ
กลุ่มตัวอย่างภายหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ตัวอย่าง	Σx	Σx^2	$(\Sigma x)^2$	$\bar{x}$	s^2	s	t
กลุ่มทดลอง	70	11006	1742292	121132036	157.23	171.51	13.04	3.7348
กลุ่มควบคุม	70	10566	1602384	111640356	151.02	109.01	10.44	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบมีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบบรรยาย

จากตาราง 5 ปรากฏผลว่า นักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบมีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานการวิจัยข้อ 2 กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบมีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์สูงกว่าเมื่อยังมิได้รับการสอนด้วยวิธีนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อ 3 กล่าวว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบบรรยายมีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกับเมื่อยังมิได้รับการสอนด้วยวิธีนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน ปรากฏว่าได้ผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าที่ของการทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างมัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง		$\bar{x}$	s^2	t
กลุ่มทดลอง	ก่อนได้รับการสอน	151.80	172.28	2.457 *
	หลังได้รับการสอน	157.23	171.51	
กลุ่มควบคุม	ก่อนได้รับการสอน	149.90	148.03	0.583
	หลังได้รับการสอน	151.02	109.10	

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า ค่ามัธยฐานเลขคณิตของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพิ่มขึ้นหลังจากได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แล้ว

นักเรียนที่ได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบมีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์สูงขึ้นกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นักเรียนที่ได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบบรรยายมีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกับเมื่อยังไม่ได้รับการสอนวิทยาศาสตร์แบบบรรยายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความรู้สึกเกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบจากกลุ่มทดลอง ได้แบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน

1. ความรู้สึกของนักเรียนต่อวิธีสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบ
2. ข้อเสนอแนะของนักเรียนในการเรียนวิทยาศาสตร์

ในแบบสอบถามส่วนแรก ซึ่งถามเกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนต่อวิธีสอนนั้นได้คิด
เป็นความถี่ ร้อยละและน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย ข้อมูลนี้จะใช้เป็นเครื่องประกอบในการสรุป
เสนอแนะหรือคัดค้านผลการวิจัยให้เด่นชัดขึ้น ดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงความถี่, จำนวนร้อยละ และน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยแต่ละข้อ เกี่ยวกับความ
รู้สึกของนักเรียนต่อวิธีสอนแบบสืบสอบ

การเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ด้วยวิธีนี้นักเรียนรู้สึกว่	มาก		ปานกลาง		น้อย		น้ำหนัก คะแนน เฉลี่ย
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	
1 เข้าใจในเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์	8	9.87	69	85.18	4	4.94	2.05
2 ได้รับความรู้ด้วยการหาคำตอบเอง	20	24.70	48	59.26	13	16.05	2.09
3 น่าสนใจ	59	72.86	22	27.14	-	-	2.78
4 สนุกสนาน	39	48.17	38	46.93	4	4.94	2.43
5 บรรยากาศในการเรียนเคร่งเครียด	16	19.76	50	61.75	15	18.52	1.91
6 สามารถจดจำได้นาน	15	18.53	51	62.98	15	18.52	2.00
7 ชอบเรียน	46	56.81	35	43.23	-	-	2.57
8 วิตกกังวลว่าเรียนเนื้อหาได้น้อยเกินไป	9	11.12	43	53.11	29	35.80	2.24
9 การทดลองน่าสนใจ	59	72.86	21	25.94	1	1.23	2.47
10 ชอบที่ได้ทดลองและหาคำตอบในสิ่ง ไม่รู้ได้เอง	53	65.46	28	34.58	-	-	2.68
11 ตนเองมีความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น	52	64.22	29	35.82	-	-	2.64
12 สามารถจดบันทึกได้เองจากความเข้าใจ	25	30.88	44	54.34	12	14.82	2.16
13 ครูไม่เข้มงวดกับระเบียบในห้องเรียน	9	11.12	56	69.16	16	19.76	2.08
14 ครูสนใจนักเรียนทั่วถึง	20	24.70	48	59.28	13	16.05	2.08
15 นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้	47	58.05	29	35.82	5	6.17	2.52
16 นักเรียนสามารถหาคำตอบได้เองโดย ครูไม่ตบออก	12	14.82	46	56.81	23	28.40	1.87

เมื่อพิจารณาจากการให้น้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดว่าถ้านักเรียนมีความรู้สึกพอใจต่อวิธีสอนแบบสืบสอบมากให้ 3 คะแนน มีความรู้สึกพอใจปานกลางให้ 2 คะแนน และมีความรู้สึกพอใจน้อยให้ 1 คะแนน ดังนั้นข้อใดคือน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 2 คะแนน แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่พอใจต่อวิธีสอนแบบสืบสอบ ถ้าข้อใดคือน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 2 คะแนน แสดงว่าไม่พอใจต่อวิธีสอนแบบสืบสอบ ถ้าคือน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย 2 คะแนนพอดีแสดงว่านักเรียนมีความรู้สึกกำลังต่อวิธีสอนแบบสืบสอบ

จากตารางจะเห็นว่านักเรียนจำนวนมากต่างลงความเห็นว่าตนพอใจต่อวิธีสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบ แต่ยังมีปัญหาที่ควรแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับวิธีสอนแบบนี้คือ ลดบรรยากาศให้เครียดคนน้อยลง และนักเรียนยังไม่มีทักษะในการหาคำตอบเองโดยที่ครูไม่ได้บอก

ดังนั้นแนวโน้มของนักเรียนส่วนใหญ่พอใจในวิธีสอนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบ มีเป็นจำนวนน้อยที่ไม่พอใจ ข้อมูลนี้จึงใช้สำหรับอ้างอิง สนับสนุนหรือคัดค้านสมมติฐานในการวิจัยได้

วิธีสอนแบบสืบสอบอาจมีข้อบกพร่องเป็นเหตุให้ทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนลดน้อยลงหรือคงที่ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดข้อคำถามให้ผู้เรียน เสนอแนะมาเพื่อการแก้ไขดังตาราง 8 ตาราง 8 แสดงความถี่ของจำนวนนักเรียนที่เสนอแนะให้มีการเปลี่ยนแปลงในการเรียน

วิทยาศาสตร์แบบสืบสอบ

ข้อเสนอแนะ	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ครูควรบอกเนื้อหาให้ชัดเจน	20	41.40	42*	57.96**
2. อยากให้ครูทดลองและสรุปให้ฟังก่อน แล้วนักเรียนทำตาม	18	24.84	54*	75.16**
3. ควรมีการสอนแบบนี้ในวิชาอื่น เพราะสนุกดีและไม่ง่วง	63*	87.57**	9	12.43
4. การสอนแบบนี้น่าเบื่อหน่าย ควรสอนแบบเดิม	1	1.38	71*	98.62**

* ความถี่สูงสุดของนักเรียนที่เสนอแนะเกี่ยวกับวิธีสอนแบบสืบสอบ

** ร้อยละสูงสุดของนักเรียนที่เสนอแนะเกี่ยวกับวิธีสอนแบบสืบสอบ

จากตารางนี้ยังแสดงให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นเป็นหลักฐานสนับสนุนตาราง 7 ว่านักเรียนพอใจที่จะเรียนวิทยาศาสตร์แบบสืบสอบมากกว่าการหันไปสู่การเรียนรู้แบบเดิม

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะจากนักเรียนเพิ่มเติมมาอีก ซึ่งเป็นส่วนที่ชี้แก้ไขข้อบกพร่องในการสอนแบบสืบสอบต่อไปดังนี้

ตาราง 9 แสดงความถี่ของนักเรียนที่เสนอแนะเพิ่มเติม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	อยากให้มีแบบฝึกหัดมากๆ เพื่อให้เกิดทักษะและเข้าใจดีขึ้น	9
2	อยากให้เพิ่มเครื่องมือในการทดลอง เพราะนักเรียนมาก	7
3	ลดบรรยายภาคให้เครียดน้อยลง	5
4	ยกตัวอย่างประกอบมากๆ จะได้เข้าใจ	4
5	นักเรียนอยากทดลองและสรุปผลเอง แล้วครูแก้ไขที่หลัง ถ้าผิด	4
6	อยากให้เพิ่มเวลาในการทดลอง	3
7	อยากให้สอนแผนเก่าและใหม่ปนกันตามความเหมาะสม	2
8	ให้มีการทดสอบมากขึ้น	2
9	อยากให้มีการสอนแบบนี้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะได้อะไร ลำบากในการปรับตัวในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1

จากตารางนี้ช่วยเสริมให้เห็นว่านักเรียนพอใจในวิธีสอนแบบสืบสอบ และวิธีสอนแบบนี้จะดียิ่งขึ้นถ้าได้แก้ข้อบกพร่องต่างๆ ดังที่นักเรียนเสนอแนะมา

ข้อมูลจากตาราง 7, 8, และ 9 ย่อมเป็นเครื่องชี้ได้ว่า เมื่อนักเรียนส่วนมากมีทัศนคติที่ดีต่อวิธีสอนแล้ว ย่อมก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางวิทยาศาสตร์ในทางที่ดี คือมีทัศนคติทางวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้น.